

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt
Fél évre 3 „
Negy. évre 1 frt 50 kr.
Egy szám ára 5 kr.

Hirdetések és nyilt-
téri közlemények
jutányosan közöltnék.

VÉGVIDÉK

Politikai lap.

Szerkesztőség:

Starsovai ut 3 sz. a.

Kiadóhivatal:

József főherceg
utca 11 szám.

Közlemények a szer-
kesztőségbe, előfize-
tési és hirdetési díjak,
úgy a lap szétküldé-
sére vonatkozó pana-
szok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap, szerda és
péntek reggel.

Főszerkesztő:
Feymann Gyula.

Felelős szerkesztő:
Dr. Hódy Antal.

Hirdetések

Vig Simon nyomdájában is felvételnek.
Starsovai utca 3. szám.

A „Gott erhalte.“

Amikor harminczegy esztendővel ezelőtt, fején Szt. István koronájával felesküdt a király az 1867-es közös-ügyes alkotmányra, ebben a magasztos pillanatban talán örök időkre lefujtak nagy Magyarországon mindazon hiú reménykedéseknek, hogy valaha még német lesz az úr ezen a szép földön a havas Tátrától le a zúgó Adriáig.

Ezt tudja szívében ország-világ. Tudja a külföld s érzik nemzetiségeink. Legyen az román, tót, német vagy szerb.

De azért e megdönthetetlen érvényű törvény daczára, 1867-től kezdve nem mulik el a megsemmisítő feledés homályába egyetlen-egy esztendő felettünk, hogy különösen a Bécsből kiinduló alattomos összbirodalmi politika ne tegyen meddő kísérleteket a régi német-világ újralesztése céljából.

E kísérletek többféle alakban nyilvánulnak. Egyszer a védtörvény, annak idején nagy port fölvert 25 §-ában, más-
kor a Henczi sirok megkoszorúzásában, vagy az összbirodalom halvaszületett eszméje jelvényeinek tüntetőhasználatában olyan helyeken, ahol az ép oly törvénytelen és jogtalan, mint az izgatás a fennálló alkotmányos jogrend ellen.

Legtöbbször azonban a magyar nemzeti államnak s abban az uralkodó magyar nemzetnek arczulcsapása akként történik, hogy ahol csak szerét tehetik, minden nagyobb nyilvános ünnepek alkalmával elhangoztatják hazánkban a „Gott erhalte“ tagadhatatlanul szép melódiáit.

Elhangoztatják nem nagybecsű zenei értékeért, hanem mert az a nóta szintén az összbirodalom lehetetlen eszméjének egyik hangos hirdetője.

Ezért a magyar nemzeti társadalom, szívében mély haraggal hallgatja a „Gott erhaltét“ mindannyiszor, amikor annak a kelletlen eltérésére kényszerítik a bécsiek politikájától sugalmazott magyar „nemzeti“ állam felső, közép és egyéb rendű kormányzó közegei.

De nemcsak ezért.

Haraggal vagyis elkeseredés ébred a magyar nemzeti társadalom szívében a „Gott erhalte“ hallatára azért is, mert ami alattomos mellőzés, idegen elnyomatás, leigázás és rabság érte valamikor a magyar nemzetet, akkor az a dal, mely ellenségeinknek győzelmét, nekünk pedig gyászunkat hirdette, mindég a „Gott erhalte“ volt.

Ujabban azonban valami, a nagy nyilvánosság előtt még titkolt politikai törekvés érdekében mind inkább ritkúlnak a magyar nemzetet sértő ily természetű kihívások. Sőt gyakran tapasztaljuk azt, hogy a németesítő törekvések megtestesítőjeként szereplő cs. és kir. közös hadsereg is kegyelmesen befogadja a „Hymnusz“t és a „Szózatot“.

Annál inkább meglepő s kihívó azután annak a tapasztalása, hogy mikor Pancsován Urnapja alkalmából ájtatos menetben járja be e város róm. kath. lakossága az Úr tiszteletére épült sátrakat, -- akkor a zene, mely mellett a hivek imája feltör a magasba, a „Gott erhalte“ zenéje is.

Hát kérjük azoktól a tényezőktől, akik e menet rendezésében illetékesek, hol van az a város, s mely állam polgárai azok az ájtatos hivek, amelyben s akiknél a „Gott erhalte“-val, tehát egy reánk nézve teljesen idegen nép oly himnuszával kísérte az isteni tiszteleteket, amely himnusz minket, magyar nemzetet leggyászosabb napjainkra emlékeztet?

Esztendőök óta így tart már Pancsován ez a, kimerjük mondani — hazafiatlan cselekedet. De ez nem mentesség, mert a multaknak hibája nem mentheti soha a jelen hibáját.

Eppen azért tovább nem is maradhat ez így. A „Gott erhalte“ mostani szereplésének utolsónak kell lenni Pancsován, amely utóvégre Magyarországon van, ahol a „Gott erhalte“ ünneplés alkalmakkor való hangoztatásának lefujtak örök időkre még akkor, amidőn harminczegy esztendővel ezelőtt, fején Szt. István koronájával felesküdt a király az 1867-es, habár közösügyes alkotmányra.

Azóta Magyarországon a „Gott erhalte“: a „Hymnusz“ vagy a „Szózat“.

Tertium non datur.

Vizsgák sorrendje.

Közüktatási intézeteinknek igazgatóságai már csaknem mindannyian megállapították az évről vizsgálatok idejét és sorrendjét.

Azokat, amelyek eddig hozzánk beküldettek, az alábbiakban közöljük:

I.

A helybeli állami főgymnasiumban a nyilvános vizsgálatok a következő napokon fognak megtartatni u. m.:

Június 17-én a VII-dik osztályban: magyar, magyar és görög írók, német és földrajzból, a VI-ban: latin, görögből, az

V-ben: természetrajz, matematikából, a IV-ben: magyar, latin, német, történelemből.

Június 18-án: a III-ban: magyar, latin, német, történelemből, a II-ban: magyar, latinból, az I-ben: földrajz, számtan, mértanból, az előkészítő osztályban: magyar, földrajzból.

Június 20-án: a VII-ben: latin, görögből, a VI-ban: természetrajz, matematikából, az V-ben: latin, görögből.

Június 21-én: a IV-ben: természetrajz, matematika, mértanból, a III-ban: fizikai földrajz, számtan, mértanból, az I-ben: magyar, latinból.

Június 22-én: a VII-ben: fizika, matematika, ábrázoló mértanból, a VI-ban: magyar, magyar és görög írók, német, történelemből, az V-ben: magyar, magyar és görög írók, német, történelemből, a II-ban: földrajz, számtan, mértanból, az előkészítő osztályban: számtan, mértanból.

Június 25-én: a IV—VI-ban: szerbnyelvből.

Június 27-én: a III—VII-ben: francia-nyelv, gyorsírásból.

Június 29-én 3/48-kor: „Tedeum“, azután a tanév bezárása.

Június 26.—28-ig: rajzkiállítás.

Június 23-án: a szóbeli érettségi vizsgálatok.

II.

A Pancsova városi községi elemi iskolák 1897/98 évi zárvizsgálatainak sorrendje: a zárvizsgák az összes községi iskolákban f. évi június hó 18-án tartatnak meg, még pedig:

Délelőtt: a felső városi szerb előadású iskolában; vizsgabiztos: Dr. Marjanovics Pál; a belvárosi szerbajku fiú iskolában; vizsgabiztos: Popovics Luka lelkész; a németelőadású fiú iskolában; vizsgabiztos: Schwalm György lelkész; helyettese: Radda Frigyes; a németelőadású leányiskolában; vizsgabiztos: Fa István lelkész; helyettese: Pálmay Szende lelkész.

Délután: a belvárosi szerbelőadású leányiskola; vizsgabiztos: Popovics Luka; az alsó városi szerb előadású iskolában; vizsgabiztos: Dr. Marjanovics Pál; a szerbelőadású iskolákban mint vizsgabiztos helyettese: Martinovics Iván.

A vizsgálatok délelőtt 7 órakor, délután pedig 3 órakor kezdődnek.

III.

Az állami polg. iskola évről vizsgálatainak sorrendje:

Június 16-án délelőtt I. A) és B) együtt; délután II. osztály.

Június 17-én délelőtt III. osztály; délután IV. osztály.

Június 18-án d. u. 4 1/2 órakor az összes osztályokban tornavizsgálat.

Heti krónika.

Csoda történt a hét elején; — gyűlést tartottak az asszonyok, és az a legnagyobb csendben folyt le.

Ez különben a titkár manőverének tulajdonítható. Nevezetesen a népkönyha közgyűlésére az első ízben oly kevesen jelentek meg, hogy nem lehetett a gyűlést megtartani. Ekkor a titkár arra a gondolatra jött, hogy az újabb meghívóra oda írta: „Kéretnek a hölgyek egyszerű ruhában megjelenni.”

És ennek a megjegyzésnek csodás hatása volt; megjelent a ki csak tehetett, de természetesen a legelegánsabb öltözékekben, hogy egymást túllicitálják. És a népkönyhas hölgyek úgy el voltak foglalva egymás tolettjének a vizsgálásával, hogy nem is szólhattak a napirendhez, s az egyhangulag, vita nélkül tárgyalatott le.

Mire való a negyedik tanácsnoki állás a városnál? Erre a kérdésre eddig senki sem tudott megfelelni; míg nem e héten egyik tanácsnok elárulta ennek a titkát.

Ugyanis a három tanácsnok a múlt héten kedélyesen beszélgetett a hivatalban, mikor egy adófizető odavetődik, s látva a túlterhelt elfoglaltságot, tréfásan felvetette a fenti kérdést, hogy minek is kell tulajdonképp a negyedik tanácsnok?

— Minek? — szól a senatorok doyenje — hát azért, hogy lehessen négyes kalábert játszani délutánoként!

Az elmúlt hetet méltán lehet nagyhétnek nevezni, volt benne két közgyűlés, négy tanítói értekezlet, egy egyházi ünnep, négy koronázási ünnepély s azonkívül két dalestély; természetesen, valamennyi megfelelő mérvű sörözésekkel végződött.

Erre mondták a pancsovai menyecskek a későn hazajövő férjeknek:

— Még egy ilyen hét, és beadom a valókeresetet.

Volt még egy szenzációja a hétnek.

Kamarai tagokat választottak, és hogy a magyar-német pártnak segítségére legyenek a megyeiek, ők is bejöttek szavazni. A liberális párttal, a liberálisok jelöltjeire szavaztak.

De az „unser Pancsovaer“ csak azért is a szerbekkel szavaztak; de el is buktak.

Hanem az a különös a dologban, hogy máskor a tulságig hyperloyalisok ezek az urak a főispánnal szemben; most meg, mikor segíteni akar nekik a főispán, opponálni kezdenek.

Pedig ez nem véletlen eset, mert pár hó előtt, a megsemmisített választásnál is akkurát így történt.

Ezek után aztán előre elképzelhetik, hogy milyen véleménynel lehet a főispán ezen párt fenállása felől!

Szegény pancsovaik! Nemcsak a megye, de maga a miniszter is lepipálta őket.

Egy pancsovai polgár (mellesleg mondva jó mameluk) kinek szép szülő ültetvénye van a deliblati homokban, s a ki kóstolót is küldött tavalyi terméséből a miniszternek: — szintén elébe ment a homok-járó Darányinak, és hogy szembetűnővé tegye szülőjét, hatalmas nemzeti lobogót huzatott fel annak legmagasabb pontjára.

Mikor a pancsovaiak telepeihez ért a miniszter, vissza akart fordulni, a nélkül, hogy csak egy pillantásra méltatta volna a nemzeti lobogós helyet.

Erre aztán a pancsovai ültetvényes felhívta a kegyelmes urat, hogy tekintse meg az ő hat évi munkálkodásának az eredményét is, mire Darányi szemeihez emelte a látésövét a vastagabb végénél, s madártávlatból egy pillantást vetve a pancsovai telepekre, szó nélkül visszafelé fordult.

Az önrzetes „farmer“-t bántotta a dolog s előhozakodott a miniszter kísérete előtt, hogy mi lett az ő kóstolóba küldött borával?

Naiv teremtés! Nem tudta, hogy a miniszter a fehértemplomi megaverscezi pezsgős bankettek zajában a pancsovai vinkót rég elfelejtette már!

De azért utólag megkapta a választ Bu-

dapestről, hogy a miniszter köszöni a bort, nagyszerűen ízlett neki, — mind megette uborka salátával.

Emberünknek sem kellett több. — Veres zászlót tűzött ki szülőjében, kilépett a kormánypartból, s nyomban megalapította egy maga a — szocialista pártot.

H i r e k.

Személyi hir. A felső kereskedelmi iskolában tartott szóbeli érettségi vizsgálatokra miniszteri biztosokként kirendelt dr. König Gyula egyetemi tanár és Mága János keresk. és iparkamarai titkár ma elútnak Pancsováról.

Szép ajándék. Özv. Haller Istvánné a „Pancsovai Társaskör“-nek a királynak értékes díszkeretben lévő arcképét ajándékozta.

Magylelkű földesúr. Gróf Karácsonyi Jenő, a zichyfalvai kerület orsz. képviselője a tavalyi bérösszeget mindazon bérloknak elengedte, akiknek bérleménye választó kerületéhez tartozik. Ez a tény gr. Karácsonyi magylelkűségét annyival inkább jellemzi, mert az elengedett bérösszeg mintegy 60000 frtra tehető.

Titkos küldöttség. Körülbelül egy esztendeje annak, hogy folyik a torzsalkodás azon kérdés felett: hozzákapcsaltassék-e közigazgatásilag Hertelendyfalva Pancsova városához, avagy nem. Ebben a kérdésben — mint értesülünk, vasárnap egy küldöttség ment fel Hertelendyfalváról nagy titokban a belügyi miniszterhez oly czéllal, hogy a Pancsova-hoz kapcsolás ellen ott is tiltakozzanak — a község nevében.

Az első érettségi. A felső kereskedelmi iskola felső osztályának hallgatói e hó 10 és 11-én fejezték be az intézet kebelében első szóbeli érettségi vizsgálatot a kiküldött miniszteri biztosok elnöklete alatt. Dr. König Gyula főigazgató miniszteri kiküldött az eredményt szép és hazafiságra buzdító beszéd kíséretében hirdette ki. Eszerint jelesen érett: Freund Arthur és Paparó Abrahám; jól érett: Cohen Mihály, Hild György, Stern Leo, Szabó Kornél és Vig Árpád; egyszerűen érett: Alfandári Izrael, Dadics Dávid, Juba Márton, Miro Trajan, Mirkov Lyubomir, Spitzer Lajos, Umlauf József és Weiss Alfréd, míg 1 tanuló szeptemberig, 2 pedig az egy évig tartó osztályismétlésre vizsautasított. — A szép eredmény az iskola buzgó tanári karát dicséri.

Segédjegyző választás. Klempai Dezső sándoregyházi segédjegyzőt, ki ott általános szeretetnek örvend, f. hó 12-én hasonló minőségben megválasztotta Ozora községe.

Kamarai tagválasztás. A Pancsova város, továbbá az alibunári, antalfalvai- és pancsovai szolgabírói járásokból álló keresk. és iparkamarai kerületben június hó 10-én másodikban megtartott kültagok választása alkalmával megválasztottak: Nádor Gyula és Golub Ivó 216 szavazattal rendes, Wittig-schlagner Lajos és Szeszler József pedig póttagoknak. Előbbi 212, utóbbi 209 szavazatot kapott. Összesen 362 szavazatot adatott be. — Mint halljuk, az ellénpárt meg akarja támadni a választást.

A tanító-gyűlés programja. Julius 4-én délben a vonaton, délután a hajón érkező vendégek fogadása. Délután a látnivalók (templomok, iskolák, gyárok, közterek) megtekintése. Hat órakor választmányi ülés a Weiffert-féle sörházban; nyolc órakor ismerkedési estély ugyanott. Julius 5-én 9 órakor a nagygyűlés megnyitása a „Trombitás“ nagytermében; részt vehetnek nem tanítók is. — Délután félkettőkor diszbed a „Weisz“-szállodában. Este 7/9-kor táncmulatság a polg. lövöldében. Julius 6-án 7 órakor a tanítók közgyűlése. Tíz órakor kirándulás Belgrádba, ahol a város nevezetességei tekintetnek meg. Délután elrándulás Zimonyba, ahol az ezredévi emlék megkoronáztatik. Este kilenczkor visszautazás. — Az összes ünnepségekben, a belgrádi utazást is beleértve, 1 frt díjért részt vehet bárki; a diszbed ára személyenként 2 frt. Jelentkezéseket június 28-áig Weisz Károly tanító fogad el.

Czivakodó kormánypartiak. A székesfővárosban megjelenő „Hazánk“ cz. politikai napilapban olvassuk a pancsovai kormánypartokról az alábbi érdekes ismertést: A milyen katonai mamelukfégyelem uralkodik az országos

kormány-pártban, éppen olyan fejtelenség támadt a pancsovai fiók-kormánypart körében. Eddig csak pancsovai szólas szerint, az ugynevezett anya-kormánypart létezett, de ez legutóbb kisdédnek adott életet a független kormánypart képében. Az anya- és gyermek-kormánypart azonban nem élt valami mintaszerű családi életet, mert egyik a másiknak életére tört. Közben pedig azon veteledtek, hogy melyik hűségesebb mameluk. Az anya-kormánypart megválasztotta a főispánt tiszteletbeli tagnak, a gyermek-kormánypart erre megtette örökös fő és díszelnöknek, megfeszítette az arcképét olajban és megmintáztatta a szobrárt márványban. Ha a gyermek-kormánypart hódoló feliratot küldött Bánffyhoz, ugy az anya-kormánypart másnap bizonyosan deputációba ment hozzá. — Ez a versengés szerfelett mulattatta a józan meggyőződésű pancsovai polgárokat, a kiket mindannyiszor megnevettezett a kormányparti atyafiak komikus erőlködése. Az anya-kormánypart végre kifáradt a harcban s legutóbbi ülésén elnöke: Bachmann Antal bejelentette lemondását. Az elnök ur, hiszen a kormányparti hazafisághoz, német nyelven beszélt Bánffy pancsovai tisztelőihez, a kik közül csak egy ember kívánta, hogy a jövendő elnöktől legalább azt a csekély minősítést, a magyar nyelv tudását követelhezzék meg. Ezt az indítványt azonban elvetették s így Pancsován tovább is számúzik a magyar nyelvet a hivatalos politizálásból. A kormánypartok czivakodása nem ért véget s a felszólóban levő anya-kormánypart megkérdezi most a főispánt, hogy vajjon melyik partot ismeri el a magáénak. Most tehát a főispán elhatározásától függ az egyenetlenkedő kormánypartok fennmaradása.

Eljegyzés. Frint Károly franczteldi egygyzersész eljegyezte Markh Juliskát Verseczről.

Zeneestély a Weiffert-ban. Ma vasárnap este 8 órakor érdekesnek ígérkező zeneestélyt rendez Karakasevics V. pancsovai tanító rendszeres zene iskolájának növendékeivel a Weiffert-féle sörház udvari helyiségében. A műsor igen változatosan állítottott ö-sze, amennyiben lesz vonós-hármas, vonós-négyes, hegedű-szólo, hegedű-duett zongorakísérettel és hegedű, gordonka, zongora trió. Belépti díj személyenként 50 kr. A tiszta jövedelem a helybeli szerb nőegylet pénztára javára fog fordíttatni.

Új sportlap a délvídekben. A temesvári „Velocitás“ kerékpár-egyesület „Magyar Kerékpáros Ujság“ czim alatt julius hó elején, havonként kétszer megjelenő sportlapot indít. Szerkesztői az egyesület titkárai, esetleg más megbízottai lesznek, a szerkesztőséget azonban Lányi Zsigmond hírlapíró fogja vezetni. A lap főczélja: küzdeni a rég tervezett „Délvídekí Kerékpár Szövetkezet“ megalakulása érdekében.

Okos beszéd. Szó volt már arról, hogy a belgrádi dalosokkal Nikolajevics volt szerb miniszterelnök is elmegy Debreczenbe visszaadni az ottani dalosoknak a mult évben tett belgrádi látogatását. A szerb dalosok már szinte ki is ünnepelték magukat Debreczenben, de Nikolajevics otthon maradt s maga helyett egy igen érdekes levelet irt a debreczeni polgármesterhez. E levélben Nikolajevics mindekelőtt utal arra, hogy a magyarok és szerbek közt a multban az egyik-másik részen tapasztalható előítéletek, tévedések, továbbá az érdekek hibás felfogása félreértéseket idézhetnek elő, de a felvilágosodás korában a multak tévedéseivel szakítani kell. Meg kell tanulnunk a század nagy humánus eszméiben a tanúságokat és módokat, miként lehetnek egymás mellett szerbek és magyarok boldogok és békeségben. A szerb dalok ma is emlegetik a dicső korszakot, amikor a két nemzet egyesült erővel küzdött a kereszténység és civilizáció érdekében. Brankovics, Hunyadi, Lazarovits, Corvin Mátyás emlékezte buzdított arra, hogy a bizonytalan jövő veszélyei közben bizton számíthassunk egymásra akkor is, ha a jelen sokféle érdeke nem is tennék kötelességévé a magyarság és szerbnek oly természetes, bölcs politika követését, mely egymás kölcsönös támogatásában és engedményekben áll. A gondviselés a két országot egymás szomszédságába helyezte; államférfiak kötelessége e szomszédi jó viszonyból mentül több előnyt kiaknázni a közös jólétre és az emberiség javára. A faji

külömbőség csak a civilizáció terén való jótékony versenyre buzdítson bennünket. — Ajánljuk ezen szép és okos beszédet hazai szerbjeink figyelmébe.

Jutalomkönyvek ajándékozása. A „Gromon-egylet“ 31 kötet könyvet adományozott a községi iskolásoknak oly czéllal, hogy azok a magyar nyelv tanulásában legtöbb eredményt tanúsított iskolás gyermekek közt kiosztassanak.

Iskolai ünnepély. A perlaszi községi iskolák tantestülete az összes iskolai ifjúsággal sikerült ünnepélyt rendezett f. hó 8-án. Az ünnepély első pontja azon hálaadó isteni tisztelet volt, melyek a róm. kath. és a gör. kel. szerb templomban tartattak. Az előbbi helyen a kis tanítványok magyarul énekeltek. Ezután következett az ünnepély többi része, melyek közül kiemelendő J a n d a Ferencz magyar nyelvű és S z t á k i t s S z t o j á n szerb nyelvű hazafias ünnepi beszéde. Voltak még énekek és szavaltatok, amelyek a nagy számban jelen volt közönség körében zajos tetszést keltettek.

Dákoromán fiskális. Botrányos dologról értesít bennünket lugosi tudósítónk. Az ottani görög katolikus román búcsúünnepélyen, amelyen a püspök is résztvett, valami P o p p I z i d o r nevű dühös román fiskális egy derék román papot arczúl ütött azért, mert ez az ünnepi programba a csárdást is felvette. A legalább pillanatnyira megzavarodott ügyvéd ellen nagy a felháborodás, különösen a lugosi román intelligencia körében.

Felhívás a tanítókhöz. A Pancsován f. é. július 4—6 napjain tartandó délmagyarországi tanító-egyleti nagygyűlés alkalmával rendezendő hangversenyen a pancsovai fiók-egylet kebelében alakult dalkör is közre fog működni. Hogy ez minél fényesebben sikerülhessen, szükséges, hogy azon minél több jó énekes vegyen részt. — Felkérem tehát a fiók-egylet mindazon tagjait, a kik jó hanggal rendelkeznek, miszerint a karban résztvenni szíveskedjenek s abbeli készségüket — a hang-nem (tenor, vagy bassus): megjelölésével — velem minél előbb közöljék, hogy a hangjegyeket idejében megküldhessem.

Megszűnt járvány. A városunk lóállományában szorványosan előfordult takonykór teljesen megszűnt, miért is az e tárgyban tett állategészségügyi óvintézkedések is megszüntetve lettek.

Árpád az iskolákban. Egy hazafias tanító igazán szép eszmét vetett föl W l a s s i c s kultuszminiszter előtt. A mi tanítónk azt indítványozza nevezetesen, hogy vegyen meg az állam a Budapesten mutogatott híres Feszty-féle körkép reprodukciójából egy csomót s ossza szét a nemzeti iskolák között. A honfoglalásnak és a honfoglaló Árpádnak a remek képe bizonyára nagy befolyással lenne a gyermeklelkerekre s másképpen épülne fel bennük a magyar honszerzés fogalma, mint ahogy lelkük egyes roszhizemű istápolói magyarázak most nekik a dicső Árpádot és a csudás honfoglalást. Ha testté válna ez indítvány, valóban hasznára volna az ügynek.

A franzföldi menyagzó. Megemlékeztünk már arról, hogy mily ritkán előforduló menyegző készült Urnapjára H i l d Ferencz franzföldi polgár házában. A mint most levelezőnk írja, a négyszeres lakodalomnak, melyre több száz család volt hivatalos — igen sok nézője volt, úgy a nászmenet alkalmával, mint este a Tatarin-féle vendéglőben, ahol az esküvőt reggelig tartó tánc követte.

Közvetlen vasúti jegyek. Vasutunk igazgatóságának megkeresésére a m. áll. v. üzletvezetősége elrendelte, hogy ezentúl a P a n c s o v a - V e r s e c z és P a n c s o v a - K u b i n i vonatszakaszokon közvetlen jegyek is adandók.

Erdemes előjáróság. A községi előjáróságokat évszázadok óta így ezimezi a szokás. Erre a megtisztelő titulusra azonban most alaposan ráczáfolt I k l o d a előjárósága, amelyet kezdve a fejtől a legutolsó bakterig elfogtak, mert kitűnt, hogy nótorius zsványokkal tolvajszövetkezetet alkottak.

Akik a templomot kerülik. A közönség köréből az alábbi sorok közzétételére kértünk fel: Folyó hó 8-án délelőtt 8 órakor, királyunk megkoronázásának évforduló napján, a helybeli főgymnázium r. kath. ifjúsága, élén a tanári karral, megjelent a r. kath. templomban, hogy a

kegyelet és szeretet adóját lerója a király iránt. A hitoktató hálaadó istentiszteletet tartott, magyarul, mely alatt a tanuló ifjúság lelkesült szívvel énekelte, hogy „Isten tartsd meg a királyt“ s egyéb hazafias szellemű vallásos éneket. Méltó megütközést keltett azonban az a körülmény, hogy a helybeli társintézetek ifjúsága — a hitoktatónak e részben tett intézkedése ellenére — fölöslegesnek tartotta emez emlékeztetés napon a templomban megjelenni. Pedig nagy kár ám a vallásossággal karöltve járó hazafias szellem ápolására és fejlesztésére szolgáló leghathatóbb eszközt, az őt megillető méltánylásban nem részesíteni.

Köz- és nagygyűlés. A „Krássó-Szőrény vármegyei tanítóegylet“ 1898. évi június hó 27-én és 29-én Resiczabányán köz- és nagygyűlést tart.

Aktió az orfeumok ellen. Az országos színészi egyesület nyomtatott kérelmet küldött Pancsova város törvényhatóságához a zengerajók és egyéb nyári mulatók megadóztatása dolgában. E kérelemben az egyesület károsnak tartja az orfeumok működését, de mert véggépp nem lehet őket a publikum nyári programjából kitörölni, ezért egyelőre azt kéri az egyesület, hogy a hatóság csak úgy adjon engedélyt orfeumnak, daltársulatnak, cirksznak, ha ezek kötelezik magukat, hogy jövedelmükből működési idejükre egy összegben meghatározott átalány-összeget fizetnek az országos színész-egyesületnek. A kérelmet P á z m á n d y Dénes és két elnöktársa írta alá.

A világ csudái. Többször megemlékeztünk már arról az élvezetes kiállításról, amelyet A l b a c h Antal rendez naponként a Manyik-féle sörház utcai helyiségeiben. Azokat a látványokat, amelyekben itt gyönyörködhetik szemünk, méltán nevezük el a világ csudáinak, mert valóban azok. Vagy ki ne mondaná annak azokat az oroszországi és rajnavideki tájakat, amelyek e kiállításban eddig láthatók voltak s a híres bajor királyi kastélyt, mely mátol esztörtörtökig s a német Schweizot, mely esztörtörtökig szombatig fog bemutatni a látogató közönségnek. Ugyanitt végig élvezheti az ember E d i s o n a fonográfja révén egy gazdag műsori hangverseny minden gyönyöreit is. Helyárak 20 és 10 kr.

Óriás leány. Becskereken egy óriás nővérső leány mutogatja most magát, a kinek nagyságáról fogalmat nyújthat az, hogy 17 éve daczára 127 kilót nyom a leánya. A leány különben igen arányos fejlődésű, és inkább szépnek, mint csúfnak mondható. P a n c s o v a i szülők gyermekének mondja magát; állítólag egy idevaló szerb szabómester volt az apja, de már évekkal ezelőtt elhalt nejevel együtt. A leány nevét nem sikerült megtudnunk.

Vasútunk jövedelmezősége. A „Pancsova-Petrovzellői vasút részvénytársaság“ igazgatósága június hó 8-án tartott ülésében folyó ügyeken kívül az 1897 évi tiszta jövedelem hova fordítása iránti indítvány fölött is határozott. E szerint az 1897 évi 7742 frt 74 krnyi jövedelemből az 1896. kisorsolt 7 drb elsőbbségi részvény és azoknak 1896—97 évi szelvényeink beváltására 743 frt 94 kr; a tartalék alapra 38 frt 76 kr. és az elsőbbségi részvények 1896 évi szelvényeinek beváltására 6823 frt 20 kr. volna fordítandó.

A selyemtenyésztés érdekében. Dr. D e l i m a n i c s Lajos megyei alispán köriratot intézett az összes főlzolgabirákhoz, amelyben tudatja, hogy a földmívelésügyi miniszter egyik rendeletéből arról értesült, hogy B e z e r é d j Pál a selyemtenyésztés emlése céljából kiküldött miniszteri meghatalmazott panaszt emelt a miniszter előtt amatt, mert egyes hirlapokban oly közlemények jelentek meg, melyek minden alapos indoklás nélkül a selyemtenyésztés üzése és felkarolása ellen foglalnak állást és a köznépet ezen termelési ág iránt elkedvetleníteni igyekeznek. Minthogy a jelenlegi, a selyemtenyésztésre nézve különben is súlyos viszonyok közt az állam még a rendesnél is fokozottabb áldozatokat hoz, hogy ezt a termelési ágat, mely ma már több 100 ezer szegénysorsú családnak mellékkeresetet nyújt, a kedvezőtlen körülmények ellenére is fentartsa, ezeknél fogva felhívja őket, hogy a nevezettnek törekvéseit támogatván odahatni szíveskedjenek, hogy a selyemtenyésztők a község előjáróságai útján meggyőzessenek arról, hogy az

ily természetű izgatások csakis rosszakaratu megtévesztésükre irányulnak. Felhívja továbbá az alispán a szolgabirákat, hogy a községek előjáróságainak kötelességükké tegyék az országos selyemtenyésztési felügyelőség közegeinek a kigazdák érdekében kifejtett tevékenységét tapintatos közreműködésükkel saját ügykörükben is kitelhetőleg támogatni s a mennyiben egyes községekben ez irányban konkrét panaszok merülnének fel, eórról a selyemtenyésztési miniszteri meghatalmazottat azonnal értesítsék.

Letartóztatott csaló. A multkoriban szinte sirva panaszkodott két becsületes franczföldi polgártárs az ottani előjáróságnak, hogy őket „egy úr“, aki a Bécsi Biztosító Társaság ügynökének adta ki magát, csúfúl becsapta. Ez az „egy úr“ — mint most kiderült — nem más, mint az az úr, akit ifj. F i s c h e r Antal néven a nagykirindai kir. Törvényszék vizsgálóbírája a napokban letartóztatott, mert azon a vidéken is többeket szívtelenül megcsalt. — Ugy látszik még mindég akadnak jóhiszemű emberek, aki az efféle firmáknak lépne mennek.

Leleplezett pénzhamisítók. A károlyfalvai esendörök régóta tapasztalják, hogy a környéken nagy számu hamis 20 filléresek vannak forgalomban. Ezért szigorú nyomozatot indítottak a tettesek kipuhatólása iránt. Az ügyesen vezetett nyomozás most eredményre is vezetett, mert Román-Petrén úgy a pénzesimáló műhelyt, mint a hamis 20 fillérest csinálókat leleplezték. A műhelyben megtalálták a gépeket is, amelyekkel a rendkívül hűen készített 20 filléreseket gyártották s több hamis gyártmányt. A tettesek: M i l i t o v V á s z a, K r i z s á n D e m e t e r, M u r g u P é t e r és M e k u I l i a, kik már a pancsovai Törvényszék fogházában hűsölnek, ahonnan majd Budapestre szállítatnak, miután pénzhamisítások esetében a budapesti kir. büntető Törvényszék az illetékes bíróság.

Munkások kedvezménye. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter elrendelte, hogy a legalább 10 emberből álló munkás-csoportoknak nyújtandó vasúti menetdíj-kedvezmény megszerzésére többé nem szükséges a községi bizonyítvány. Elegendő a munkásigazolvány felmutatása, hogy a harmadik osztályon féláru jegyekkel utazhassanak a tiz tagnál nagyobb mezei vagy szállómunkáscsapatok. A kedvezmény f. hó június 15-én lép életbe.

Üzleti tudósítás. Az elmúlt héten a kedvező időjárás mellett a vetések szépen fejlődtek, ezért az árak leszálltak.

Árak frtkoban:	Pancsován.	Budapesten.
Búza:	11—11.50	11.47
		őszre 9.47
Rozs:	— —	7.26
Zab:	— —	júniusra 5.77—78
Tengeri:	4.90—4.95	június-július 5.26—27
		jul. aug. 5.28—29
Repece:	9.50—10	12.15—25

A jó szivekhez.

— Nyilvános kérelem. —

A népkönyha-egyesület női-bizottsága részéről egy szerény kérelemmel fordulok a város nemeslelkű hölgyeihez, azon kérelemmel, hogy a kinek valamely nélkülözhető természetmánya, vagy bármilyenü élelmi czikkei volnának: ne sajnáljanak csak a feleslegesből valamicskét a jó Isten nevében a népkönyha gyermekei számára is juttatni; különösen tekintettel a népkönyha-egyesület azon törekvésére, hogy majd a nehéz téli időkben a szegény beteg gyermekeknek nemcsak népkönyhán, hanem kinek-kinek lakásán is nyújthassunk enyhítő és tápláló eledelket. A mult évi tapasztalat tanított meg bennünket arra, hogy mennyire hasznos, mennyire szükséges a szegény nép beteg fekvő gyermekén tiszta jó táplálék által segiteni; mert igen gyakran van eset arra, hogy a nemesszívű orvos megtesz mindent a szegény, beteg fekvő gyermek körül, munkáját siker koronázná is, de hiányzik a legfőbb kellék, a rendes táplálkozás.

Mily üdvös dolog lesz majd a jövőben, ha a kezelő orvos, kinek tapasztalt szeme azonnal felfedezi az igazi nyomort, névjegyére pár sort ír a népkönyha-egyesület elnökjéhez jelezve a fentfogló szükségletet, és a népkönyha ad a betegnek nemcsak levest és főzeléket, hanem, ha a kedves hölgyek jószive úgy akarja, lehetővé tétetik még az is, hogy a népkönyha élés-

kamrája el lesz látva befőtt és száritott gyümölcsessel, szörpökkel, különféle gyümölcszettel (lekvár), paradicsommal stb.

Talán említenem is felesleges, hogy mi annak az orvosságtól idegenkedő beteg gyermeknek egy kis nyálánság! Hiszen nines közöttünk tán egy nő és anya sem, a ki ne virasztott volna már beteg gyermek ágyaeskája mellett s így tudjuk, hogy még a jó módban élő kis gyermekeknek is különféle igérettekkel kell bekönyörögnünk az orvosságot; hát még olyan kis féregnek, a ki az orvosban és orvosságban is az ő ellenségét gyanítja! De, ha meggyőződik párszor, hogy lázban izzó, száraz ajkai mennyire megenyhülnek egy kis jó gyümölcsnedvtől, s ha tudja előre, hogy a keserű, rosszízű orvosság után fog kapni pár kanál befőtt gyümölcsöt is, szinte vágyja bevenni az orvosságot is. Ily módon, meg a rendes táplálék hozzájárultával a beteg gyermek csakhamar fellábad, folytatja szegényen, de ép testtel tovább életét, és a napi munkájából élő szegény szülők is felszabadulván súlyos kötelezettségek alól, egészséges gyermekek mellett nyugodtan folytathatják megszokott munkájukat, a mely rájuk és családjukra nézve életkérdés.

Ezekután ismételve arra kérem a város jószívű hölgyeit, hogy mostantól kezdve, midőn kezdetét veszi a mindenféle befőzés, és a termények beszüretelése, a nyári idény alatt, midőn az Isten áldásában bővelkedő rendezgeti dús éléskamráját, gondoljanak a mi szerényen működő népkonyha-egyesületünk üres kamrájára és csak a feleslegesből juttassanak egy keveset. — lehet az bármiféle élelmiszer.

Vannak egyesületünknek a város különböző részein lakó kegyes lelkű úrhölgyeink, a kik az adományokat elfogadják és hírlapokban nyugtázzák, úgyszintén az edények, üvegek, zsákok, vagy egyéb tartályok visszaszolgáltatásáról is gondoskodnak.

Gazdáak is van, a régi jó és buzgó Blumentok Mihály úr (Ujfalvi-út 10. szám alatt).

A négy úrnő neve, lakása pedig a következő: Hoffmann Keresztélyné úrnő (Lajos-utca 1. sz.), Ráczné úrnő (Almás-ut 25. sz.), Özvegy Kippertné Aloizia úrnő (Király-utca 79. szám), Taufenekerné Terézia úrnő (Ferencz József-tér 1. sz.).

Ezek után a város nemesszívű hölgyeit ismételve kéri

A női bizottság elnöksége.

Hajómenetrend.

Pancsova, Belgrád és Zimony közt.

— Helyi hajó számára. —

Pancsováról indul d. e. 3/4, 1/9 d. u. 1/3.
Zimonyból indul d. e. 1/4, 1/4 d. u. 7.

Megjegyezzük, hogy az utazók kényelme szempontjából minden vasárnapon és az alatt megnevezett ünnepnapokon a helyi hajó Zimonyból Pancsovára csak este 8 órakor fog indulni.

Az ünnepnapok: június 29, július 6, 11, augusztus 1, 15, 18, 20, szeptember 8, 10, 20, 26.

— Nagy hajó számára. —

Pancsováról (elővesztglő) indul lefelé minden csütörtök, szombat, hétfő d. e. 6 órakor; felfelé pedig minden szerda, péntek, vasárnap d. u. 6 órakor.

Zimony és Belgrád közt.

— Helyi hajó számára. —

Zimonyból indul: d. e. 5 órától 1/4-ig minden órában, d. u. 1—1/2-ig szintén.

Belgrádból indul: d. e. 1/2-6-tól 1/2-12-ig óránként, d. u. 1/2—9-ig szintén.

Kiadótulajdonos: Feymann Gyula.
Nyomatott Vig Simon gyorsajtóján.

175 szám

1898

Hirdetmény.

Alólírott igazgatóság részéről közhírré tétetik, hogy az 1 külön díjszabásba tartozó küldemények a díjkezdésüknek visszavonásáig, de legkésőbb f. hóvégeig a szállítási díjnak és fuvarlevélként legalább 10000 kg. után való fizetése mellett Alibunár, Károlyfalva, Temes-Miklós, Ulma, Versecz (helyben) és Vlakovec állomásokról Pancsova-Temespartra és viszont 100kg-ként 40 fillér és Versecz (átmenetileg) Pancsova-Temespartra és viszont 35 fillér kedvezményes díjtétele mellett szállíthatnak.

Pancsován, 1898-évi június hó 10-én.

A pancsova-petrovosszei h. é vasút igazgatósága.

4376 sz.

1898

Pancsovai főszolgabírószág

Pályázati hirdetmény.

A megüresedett torontál-almási községi segéd-jegyzői állásra ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állással 400 frt. évi fizetés és 60 frt lakbér élvezete van egybekötve.

Felhivatnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni ohaitják, hogy elméleti képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket a pancsovai járási főszolgabírószághoz f. évi június hó 22-ig küldjék be.

A választás f. évi június hó 23-án délelőtti 9 órakor fog Torontál-Almás község házánál megejteni.

Pancsován 1898-évi június hó 4.

Jablonszky s. k.

főszolgabíró.

2232 sz.

tlkvi 1898.

Árverési hirdetmény és kivonat.

A pancsovai kir. törvényszék mint tlkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Fux szül. Fihlinger Emma almási lakos javára 100 frt. tőke, ennek 1897 évi február hó 26-tól járó 6% kamata, 36 frt eddigi, 7 frt 50kr. jelenlegi s még felmerülendő költség kielégítése végett az 1881. LX. t.-cz. 144. §-a alapján s 146 §-a értelmében Králics Francziska tor. almási lakos e len Almás községben fekvő és az almási 1862sz. tjkvben foglalt

1. 110hrs. 1 533 1/3 h. loszt. szántó egész 84frt.
2. 133hrs. 1 hold loszt. szántó 194 frt.
3. 189hrs. 1 522 2/3 ööl loszt. kaszáló 115 frt.
4. helyrsz. nélk. 133 1/2 ööl kert egész 11 frt.
5. helyrsz. nélk. 144 ööl kert 33 frt.
6. 166 hely 266 2/3 ööl kert 27 frt.
becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Almás községgházában 1898. évi június hó 28-án d. e. 9 órakor fog megtartatni a következő, ugy a tkvi hivatalban mint Almás községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1) Kikiáltási ár a bec-ár.

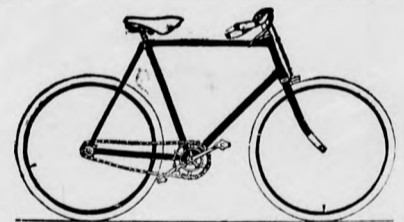
2) Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltásiáron alól is el fog adatni.

3) Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 8 frt 40 krt, 19 frt 40krt, 11 frt 50 krt, 1 frt 10 krt, 3 frt 30krt, 2 frt 70 krt. készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezeihez letenni.

Pancsován 1898. évi márczius hó 18-án.

Medzihradzky,
kt. bíró.

Fegyver-kerékpáron járjon!

Elérhetetlen gyors, könnyű menet (tehát semi megeröltetés) legnagyobb előnye a steyeri fegyvergyár kerékpárjainak.

Vezérképviselőség Magyarország részére:

KANN és HELLER Bpest V. Váci körút 62

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható. fájda'omcsillapító bedörzsölésékként alkalmaztatik köszvénynél, oszúznál, tagszaggatásnál és meghüléseknel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegekben árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisbűrtékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, esász. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt (Thüringia).

A Dürkopp-féle Diana kerékpárok

tagadhatlan valamennyi gyártmányok közt a legjobbak, mert legjobb aczélből készülnek. Kerékláncz, forgóláncz, lábtalp egy darabból. A tengelyágyak gyémántaczélből pormentesek, alakjuk tetszetős és minden esetleges hiba tekintetében vevőnek 1 évi jótállás nyújtatik írásbelileg. Ingyenes oktatás mellett áruk 145 frt.

Angol Kerékpárok „Cyclon”-jegyvel 130 frt.

Továbbá amerikai felszerelésű bambuszfa-kerékpárok, valamennyi alkatrész külön kapható. Javítások olcsó áron pontosan eszközölhetnek.

Szíves figyelmébe a n. é. közönségnek ajánlkozok az elárusító

FISCHER MIKSA Pancsován.